

Værdighedspolitik og pårørende

Fra 2018 er pårørende blevet et sjette opmærksomhedspunkt i værdighedspolitikkerne, og der er afsat midler til at skabe tiltag, der kan støtte og styrke pårørende. I Ældre Sagen har vi igennem de senere år samlet viden og erfaringer om, hvad der er vigtigt at have for øje, når man planlægger indsatser, der skal støtte og forebygge nedslidning af pårørende. Vi håber, at nedenstående forslag og pointer kan være en inspiration i arbejdet med at få pårørende til at blive en del af værdighedspolitikken.

Pårørendevejledere

Undersøgelser viser, at pårørende er i risiko for at blive fysisk, følelsesmæssigt, praktisk, socialt og arbejdsmæssigt belastet. Der er i flere kommuner gode erfaringer med pårørendevejledere/-rådgivere, der dels kan hjælpe pårørende med at finde vej i kommunernes hjælpetilbud (fx aflastning, hjælp i hjemmet, evt. daghjemsplass, plejehjemsplass), og dels kan tilbyde individuelle samtaler og andre redskaber til bearbejdning af social og følelsesmæssig belastning samt give mulighed for netværksgruppeforløb med andre pårørende og derved forebygge og afhjælpe ensomhed.

Kurser

Derudover kan kommunerne med fordel iværksætte kurser og/eller temaaftener samt udvikle informationsmateriale om relevante emner for pårørende, herunder håndtering af pårørenderollen, information om værgemål, fremtidsfuldmagter mv.

Generelle tilbud til pårørende

En undersøgelse fra 2017 gennemført af Rambøll for Ældre Sagenⁱⁱⁱ viser, at de fleste kommuners tilbud til pårørende tager udgangspunkt i, hvilken diagnose den nærtstående har (oftest demens). Derfor er det afgørende, at der udvikles generelle tilbud til pårørende, hvor det er graden af belastningen og behovet hos den pårørende, der har betydning for, om man kan få hjælp, frem for den diagnose, ens nærtstående har. Derudover er det vigtigt, at tilbuddene ikke blot handler om den nærtståendes sygdom, men også om at håndtere det at have en meget syg eller svækket person tæt på sig. Kommunerne kan med fordel samle pårørende til mennesker med forskellige problematikker/diagnoser i et tilbud.

Afhjælpning af barrierer for at tage imod tilbud

Samme undersøgelse peger på, at der er forskellige barrierer i forhold til, at pårørende rent faktisk benytter de tilbud, der findes. Barriererne ligger dels hos de pårørende selv, der evt. ikke anerkender, at de har behov for hjælp, dels hos den nærtstående, der ikke altid kan se sin pårørendes behov, og dels hos kommunens medarbejdere, der ikke altid kender til relevante tilbud til pårørende. Derfor er det helt essentielt, at der med tilbuddene følger en plan for strategisk formidling af tilbuddene og et vedvarende fokus på proaktiv rekruttering.

Uddannelse af medarbejdere

En del medarbejdere i kommunerne står uden konkret erfaring i at samarbejde systematisk med pårørende. Derfor vil det være en fordel for kommunerne at uddanne medarbejderne i at møde

pårørende på en positiv måde og implementere rutiner og metoder til at samarbejde konstruktivt med pårørende. Herved kan risikoen for opslidende og ressourcekrævende konflikter for både medarbejdere og pårørende reduceres. (Metropol og Borgercenter Handicap i Københavns Kommune samarbejder p.t. om et 10 dages uddannelsesforløb om samarbejde med pårørende).

- i <https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/dokumentation/undersogelse-blandt-aegtefaeller-til-hjemmehjaelpsmodtagere>
<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/dokumentation/voksne-boern-til-modtagere-af-hjemmehjaelp>
- ii <https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemateriale/dokumentation/2017-analyse-paarørende-politikker-initiativer-og-tilbud-i-kommunerne>